

В. М. Власенко

Бородаєвський Сергій Васильович

БОРОДАЄВСЬКИЙ Сергій Васильович (28. 08(09. 09). 1870, м. Охтирка Харків. губ., нині Сум. обл. – 1942, Прага) – журналіст, педагог, діяч кооперативного руху. Закін. Харків. університет (1893). Працював 1895 в окруж. суді Тифлісу (нині Тбілісі). 1896 переїхав до С.-Петербургу, співроб., згодом – ст. ревізор, чл. (1910–17) відділу Упр. дріб. кредиту Держ. банку Росії, одночасно – секр., голова 1-го відділу установ дрібного кредиту С.-Петербур. відділ. Моск. комітету щодо сільс. ощадно-позичк. і пром. т-в. 1910 – директор департаменту торгівлі Міністерства торгівлі та промисловості, чл. Міжнар. кооп. спілки, брав участь у всерос. і міжнар. з'їздах кооператорів. Читав лекції у С.-Петербур. політех. інституті, на Вищих комерц. курсах. Широкого розголосу набув його «Сборник с мелкого кредита». 1912 опублікував працю «Кооперация среди славян». Працюючи у С.-Петербурзі, Б. не поривав зв'язків з батьківщиною, діяльно сприяв розвиткові укр. кооперації. У роки визв. руху повернувся в Україну. 1918 – товариш міністра торгівлі та промисловості в уряді П. Скоропадського. Брав безпосередню участь у підготовці й підписанні договорів України з Грузією від 5 травня 1918 й Центр. державами – від 10 вересня 1918. За часів Директорії виконував уряд. доручення. В січні 1919 виїхав до Одеси, де брав участь у формуванні нац. кооп. установ, організував та очолював Раду Всеукр. об'єднання вироб. кооперативів «Трудсоюз». Одночасно читав лекції в Одес. політех. інституті. 1919 змушений емігрувати до Стамбула, звідти – до Парижа. Викладав історію й теорію кооперації у Брюссел. Міжнар. академії та Рос. відділі в Сорбонні. Від 1923 працював у Чехо-Словаччині. Актив. діяч міжнар. кооп. руху. Одним із перших увійшов до Інституту кооп. студій, засн. Ш. Жидом. Голова Товариства укр. студентства і професури для Ліги Націй у Подєбрадах. Проф. УВУ та Укр. торг.-госп. інституту в Празі; 1923 – доцент, від 1924 – проф. історії кооперації та кредит. кооперації, 1928–31 – декан екон.-кооп. факультету Укр. госп. академії у Подєбрадах. Тривалий час очолював каф. історії кооперації та кооперації продуцентів, був чл. Гол. редколегії академії й головою редколегії екон.-кооп. ф-ту. Очолював екон.-кооп. підсекцію секції права і сусп. наук 1-го укр. наук. з'їзду в Чехо-Словаччині. За дослідж. «Народногосподарські проблеми і мир» 1928 отримав премію Монтагю–Бертон. Праці Б. видавалися укр., рос., чес., франц., нім., китай. та ін. мовами; статті друкувалися у ж. «Український інженер», «Український економіст», «Студентський вісник», «Кооперативна республіка», «Рідний край» тощо. Автор дослідж. про спорудження кооп. елеваторів; роль

земств у розвитку кооперації та дрібної промисловості, кооп. збут хліба. Співпрацював в Укр. Заг. Енциклопедії.

Основні праці

Credit populaire en Russie. St. Petersburg, 1900; Как устроить мелкий кредит в городах. С.-Петербург, 1907; Сельскохозяйственная кооперация в Германии. С.-Петербург, 1908; Современное положение мелкого кредита в России. С.-Петербург, 1912; Кооперация среди славян // Вестник кооперации. 1912. Кн. 3; Война, сельское хозяйство и будущие торговые договоры. С.-Петербург, 1915; Історія кооперативного кредиту: Підруч. Прага, 1923; Історія кооперації: Підруч. Прага, 1925; Теорія і практика кооперативного кредиту: Підруч. Прага, 1925; Принципи кооперативного кредиту // Зап. Укр. госп. академії. Прага, 1927. Т. 1; Сільськогосподарський кооперативний кредит в Чехо-Словацькій Республіці // Там само. 1929. Т. 2.

Рекомендована література

1. Наріжний С. Українська еміграція: Культурна праця укр. еміграції між двома світ. війнами. Прага, 1942. Ч. 1;
2. Витанович І. Історія українського кооперативного руху: Із праць істор.-філос. секції НТШ. Нью-Йорк, 1964;
3. Винар Б. Матеріали до історії економічних дослідів на еміграції (1919– 1964). Мюнхен, 1965;
4. Власенко В. Сергій Бородаєвський – видатний український кооператор // УкрС. 1998. № 4–6;
5. Його ж. Сергій Бородаєвський // Укр. кооператори. Л., 1999. Кн. 1.

Бібліографічний опис:

Бородаєвський Сергій Васильович / В. М. Власенко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-37291>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).